

ОГЛЯД ВИДАНЬ 2013–2015 рр.

О.В. ЧЕРНЯВСЬКА

РИНОК ПРАЦІ

У навчальному посібнику викладено сутність та механізм саморегулювання ринку праці та його інфраструктуру, досліджено особливості та етапи формування ринку праці України, розглянуто сукупне пропонування на ринку праці та попит на робочу силу. Крім того, викладено теоретичні засади прогнозування стану ринку праці, форми і причини безробіття, а також основні проблеми забезпечення зайнятості населення.

К. : Центр учбової літератури, 2013. – 521 с.

Е. КЖАКЛЕВСКА, Г. ВІЛЬЯМСОН

МОЛОДІЖНА ПОЛІТИКА В УКРАЇНІ.

ВИСНОВКИ КОМАНДИ МІЖНАРОДНИХ ОГЛЯДАЧІВ РАДИ ЄВРОПИ

Основними цілями міжнародного огляду молодіжної політики України були такі: провести конструктивно-критичний аналіз молодіжної політики України, перейняти уроки розвитку від України та включити ці уроки і висновки до загальної стратегії сприяння розвитку молодіжної політики в усіх країнах Європи. Методологія міжнародного огляду відповідно до процедур Ради Європи була розроблена протягом двох тижневих візитів команди міжнародного огляду (КМО), яка складається з представників політичних, практичних та дослідницьких кіл. Ці візити були проведені у квітні та вересні 2012 р. Результати міжнародного огляду обговорювалися на національних слуханнях у Києві у лютому 2013 р. та на міжнародних слуханнях у Будапешті у квітні 2013 р.

Україна є найбільшою країною з тих, де Рада Європи вже проводила такі огляди. У 2011 р. в Україні проживало приблизно 14,5 мільйонів молодих людей (віком від 14 до 35 років). Це становило приблизно 32 % від загального населення країни (45,6 мільйонів). Становище молоді та реалізація впровадження молодіжної політики відрізняється у різних областях, у містах та сільській місцевості. Зокрема, така різниця спричинена різним національним складом, умовами життя, ситуацією на ринку праці, засобами для реалізації молодіжної політики та ставленням до ролі і місця молоді у суспільстві. Крім того, становище молоді залежить від демографічних тенденцій. Так, хоча частка молодого населення в Україні доволі велика, населення стрімко старішає, й у майбутньому цей процес буде лише пришвидшуватися.

Рада Європи, жовтень 2013. – 187 с.

Колектив авторів: Ю. ГАЛУСТЯН, І. ДЕМЧЕНКО, І. ВОЛОСЕВИЧ, Т. КОСТЮЧЕНКО,
Н. КОМАРОВА, Т. МАРЦЕНЮК

АНАЛІТИЧНИЙ ЗВІТ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ ПРОВЕДЕННЯ ІНТЕРВ'Ю З ЕКСПЕРТАМИ У ГАЛУЗІ ГЕНДЕРНОЇ ПОЛІТИКИ «ФУНКЦІОНУВАННЯ НАЦІОНАЛЬНОГО МЕХАНІЗМУ РЕАЛІЗАЦІЇ ГЕНДЕРНОЇ ПОЛІТИКИ»

Розвиток національного механізму є одним із пріоритетів державних програм забезпечення гендерної рівності. До 2010 р. проводилися численні заходи із підвищення кваліфікації державних службовців та депутатів усіх рівнів з питань розробки, реалізації та моніторингу гендерної політики, гендерної статистики, гендерного бюджетування, гендерної обізнаності та чутливості тощо. Загалом такими заходами було охоплено понад 30 тисяч державних службовців та депутатів. Але наприкінці 2010 р. ця діяльність звузилася у зв'язку з адміністративною реформою. Відновлення національного механізму забезпечення рівних прав і можливостей, яке розпочалося наприкінці 2011 р., триває досі.

Успіхи у цьому напрямі, які були досягнуті величезними зусиллями кількох послідовних урядів і громадянського суспільства, починаючи з 1995 р., стрімко було зруйновано та майже зведено нанівець протягом останніх трьох років. Ця тенденція є вельми небезпечною, бо не лише псує міжнародний імідж України, а й реально гальмує розвиток суспільства, людського потенціалу.

З метою виявлення експертних думок фахівців міжнародного, національного та регіонального рівнів, що обізнані та працюють у галузі забезпечення гендерної рівності, було проведено глибинні інтерв'ю з цими фахівцями. На підставі отриманих даних та узагальнених відповідей укладено звіт, який сприятиме підготовці восьмої періодичної доповіді про виконання Україною Конвенції ООН про ліквідацію всіх форм дискримінації щодо жінок, подання якої планується у вересні 2014 р.

К., 2014. — 105 с.

За ред. М.М. ПОПЛАВСЬКОГО, Е.М. ЛІБАНОВОЇ

ГОСТИННІСТЬ, СЕРВІС, ТУРИЗМ: ДОСВІД, ПРОБЛЕМИ, ІННОВАЦІЇ

Збірник наукових праць

Том 1: Досліджено теорію і практику розвитку індустрії гостинності у розрізі підвищення ефективності управління галуззю сфери послуг. Подається інформація про стан і перспективи розвитку готельно-ресторанного і туристичного сервісу.

Визначено соціально-економічні стратегії розвитку сфери послуг у забезпеченні економічного розвитку держави і суспільства.

К. : Вид-во Київ. нац. ун-ту культури і мистецтв, 2014. — 288 с.

Том 2: Досліджено теорію і практику розвитку індустрії гостинності у розрізі підвищення ефективності управління галуззю сфери послуг. Проаналізовано інноваційний потенціал туризму в контексті інтеграції України у європейський та світовий простір.

К. : Вид-во Київ. нац. ун-ту культури і мистецтв, 2014. — 268 с.

Колектив авторів: *Е.М. ЛІБАНОВА, О.В. МАКАРОВА, Д.А. ДМИТРУК, Л.М. ЧЕРЕНЬКО та ін.*

АНАЛІТИЧНИЙ ЗВІТ ПРО ПРОВЕДЕННЯ ОБСТЕЖЕННЯ ДОМОГОСПОДАРСТВ ЩОДО ДОСТУПНОСТІ СУБСИДІЙ НА ОПЛАТУ ЖИТЛОВО-КОМУНАЛЬНИХ ПОСЛУГ В УКРАЇНІ

Одним із пріоритетних напрямів Програми розвитку ООН в Україні є подолання бідності відповідно до Цілей Розвитку Тисячоліття. Це дослідження дозволило виявити, що серед опитаних домогосподарств, які не отримували субсидії, більше половини знаходилися за межею бідності, визначеної за суб'єктивним критерієм (тобто вони вважають, що їхніх коштів вистачає лише на харчування, при цьому їх середній дохід дорівнював 1326 грн на особу). Відсутність коштів для більше ніж половини бідних громадян, які не отримували субсидії, змушували їх обмежувати споживання електроенергії, палива та води. Метою цього дослідження є визначення причин, через які домогосподарства, що мають відповідне право, не звертаються за пільгами/субсидіями на оплату житлово-комунальних послуг, та розробка рекомендацій щодо вдосконалення цільового застосування системи субсидій та підвищення доступності субсидій для домогосподарств із низьким рівнем доходу.

К., 2014. – 104 с.

За наук. ред. В.М. НОВІКОВА, З.С. СІРОЙЧА

ТРАНСФОРМАЦІЯ СОЦІАЛЬНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ В КОНТЕКСТІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ГУМАНІТАРНОГО РОЗВИТКУ

У монографії соціальну інфраструктуру розглянуто з позицій формування цілісного соціально орієнтованого механізму розвитку, що охоплює галузеві і гуманітарні аспекти. Особливість такого підходу полягає в тому, що переважна увага звернена до інноваційних механізмів функціонування соціальної інфраструктури, подолання регіональних відмінностей у забезпеченні населення соціально важливими послугами, впровадження сучасних креативних практик їх надання. Логіка дослідження ґрунтується на людиноцентричній парадигмі суспільного розвитку, сучасному концептуальному підході до місцевого самоврядування, методології програмно-цільового бюджетного планування, принципах соціальної справедливості і соціального менеджменту.

Науково-аналітичні висновки сконцентровані на удосконаленні міжбюджетних відносин, економіки освіти, охорони здоров'я, туризму і рекреації, інститутів забезпечення населення житлом.

Вінниця : ПП Балюк І.Б., 2015. – 384 с.

DECLAN CURRAN, LUBOMYR LUCIUK, ANDREW G. NEWBY (Executive editor)

FAMINES IN EUROPEAN ECONOMIC HISTORY: THE LAST GREAT EUROPEAN FAMINES RECONSIDERED (ROUTLEDGE EXPLORATIONS IN ECONOMIC HISTORY)

This volume explores economic, social, and political dimensions of three catastrophic famines which struck mid-nineteenth and early-twentieth century Europe; the Irish Famine (An Gorta Mór) of 1845–1850, the Finnish Famine (Suuret Nälkävuodet) of the 1860s and the Ukrainian Famine (Holodomor) of 1932/1933.

In addition to providing new insights into these events on international, national and regional scales, this volume contributes to an increased comparative historiography in historical famine studies. The parallel studies presented in this book challenge and enhance established understandings of famine tragedies, including: famine causation and culpability; social and regional famine vulnerabilities; core—periphery relationships between nations and regions; degrees of national autonomy and self-sufficiency; as well as famine memory and identity.

Famines in European Economic History advocates that the impact and long-term consequences of famine for a nation should be understood in the context of evolving geopolitical relations that extend beyond its borders. Furthermore, regional structures within a nation can lead to unevenness in both the severity of the immediate famine crisis and the post-famine recovery.

This book will be of interest to those in the fields of economic history, European history and economic geography.

Routledge: 1 edition (May 1, 2015). — 286 p.

Колектив авторів: ЕКСПЕРТИ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ, ОРГАНІЗАЦІЇ ОБ'ЄДНАНИХ НАЦІЙ ТА СВІТОВОГО БАНКУ

УКРАЇНА. ОЦІНКА ВІДНОВЛЕННЯ ТА РОЗБУДОВИ МИРУ. АНАЛІЗ ВПЛИВУ КРИЗИ ТА ПОТРЕБ НА СХІДНІЙ УКРАЇНІ

З огляду на конфлікт в Україні, що триває, було вирішено здійснити початкову швидку оцінку в якості першої фази діяльності, що дозволить створити аналітичну та програмну основу для впровадження заходів із відновлення, для інформування про невідкладні втручання та створення основи для підвищення масштабу планування відновлення і реагування на ситуацію та потреб, що розвиваються на місцях.

У цьому звіті розглянуто спостереження та рекомендації першої фази Оцінки шляхів відновлення та розбудови миру, який здійснювався у період з листопада 2014 до лютого 2015 року. У світлі динамічної та нестійкої природи ситуації на східній Україні ці результати треба вважати «знімком» у певний момент часу. Зокрема, оцінка ушкодження інфраструктури стосується подій до листопада 2014 року включно. Більше того, кількість зареєстрованих ВПО, що використовувалася для оцінки потреб цього постраждалого населення, відповідає офіційним урядовим оцінкам станом на лютий 2015 року.

Міжнародний банк реконструкцій та розвитку / Світовий банк (березень, 2015). — 77 с.

Е.М. ГЕРАСИМОВА

СОЦІАЛЬНА РОБОТА ЗІ СПЕЦІАЛЬНИМИ ГРУПАМИ КЛІЄНТІВ

У навчальному посібнику викладено зміст і категоріальний апарат теорії соціальної роботи та специфіку соціальної роботи зі спеціальними групами клієнтів. Увагу зосереджено на особливостях соціальної роботи з сім'ями групи ризику й особами похилого віку, а також з маргінальними групами клієнтів: безпритульними та дітьми з вулиці, жертвами «торгівлі людьми», безробітними тощо. Висвітлено найсучасніші методи активної роботи з такими людьми.

Чернігів : ЧНТУ, 2015. — 153 с.

Ю.М. СЛАБКОВСЬКИЙ

СОЦІАЛЬНА ЕКОНОМІКА: СТРАТЕГІЯ УПРАВЛІННЯ ГОСПОДАРСЬКОЮ СТРУКТУРОЮ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ СВІТОВИХ РИНКІВ

У монографії розглянуто значущі соціально-економічні ідеї та стратегії в менеджменті у постіндустріальну еру. Обґрунтовано сучасну соціально-економічну теорію, з'ясовано вплив соціальної економіки на формування структур управління. Також наведено можливі сценарії розвитку соціально спрямованої економіки в країні та охарактеризовано критерії формування за соціально-економічної парадигми розвитку структур управління організацією. Приділено увагу трансформації соціальної структури за умов перехідної економіки та розвитку сучасних технологій стратегічного управління господарськими структурами.

К. : Юрка Любченко, 2015. – 395 с.

За ред. О.О. НЕПОЧАТЕНКО

СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ В УМОВАХ ПЕРМАНЕНТНИХ КРИЗОВИХ ЯВИЩ

У колективній монографії розглянуто сучасні проблеми розвитку економіки за умов глобалізації, соціально-економічні аспекти її функціонування. Розкрито роль і місце фінансової та податкової політики у забезпеченні поступального розвитку економічної системи. Визначено вплив інноваційної та інвестиційної політики на формування конкурентоспроможного виробництва продукції. Висвітлено теоретичні та практичні аспекти розвитку підприємницької діяльності як основи успішного функціонування економіки країни.

Умань : Сочінський, 2015. – 423 с.

За ред. М.П. ЛУКАШЕВИЧА, М.В. ТУЛЕНКОВА

СОЦІОЛОГІЯ ПРАЦІ ТА ЗАЙНЯТОСТІ: ШЛЯХИ ІНСТИТУЦІОНАЛІЗАЦІЇ І ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ

У збірнику наукових праць з'ясовано концептуальні напрями розвитку сучасного ринку праці. Вивчено типологію, сутність і стратегії професійної ресоціалізації безробітних за умов суспільних трансформацій. Визначено вплив масової комунікації на економічну складову соціального капіталу суспільства. Досліджено проблему соціологічної концептуалізації новітніх трансформацій праці та зайнятості. Розглянуто концепт «гідна праця» у соціологічному вимірі. Приділено увагу неформальним професійним традиціям і «режимам залученості» як культурним кодам. Охарактеризовано фактори виникнення вимушеної неповної зайнятості на ринку праці України. Показано роль професійно-технічних навчальних закладів державної служби зайнятості у відновленні трудових ресурсів. Наведено соціальний портрет трудового мігранта на прикладі Закарпаття. Обґрунтовано самоорганізаційний потенціал трудової діяльності. Висвітлено ресурсність професійної діяльності як чинник громадянського розвитку дорослої особистості. Проаналізовано соціальні детермінанти формування ділових стратегій бізнес-організацій і критерії їх типологізації. Запропоновано шляхи забезпечення продуктивної зайнятості молоді у сільській місцевості.

К., 2015. – 351 с.

Н.Е. АВАНЕСОВА

РОЗВИТОК ПРОДУКТИВНИХ СИЛ І РЕГІОНАЛЬНА ЕКОНОМІКА

У підручнику розглянуто закономірності регіонального соціально-економічного розвитку та розміщення продуктивних сил. Наведено методологію дослідження територіальної організації життєдіяльності та територіальних пропорцій. Обґрунтовано галузево-територіальну структуру господарства. Охарактеризовано вироблення та впровадження ефективних механізмів регіональної політики держави. Надано моделі сталого розвитку регіонів. Висвітлено принципи управління еколого-економічним розвитком регіонів.

Харків : Щедра садиба плюс, 2015. – 223 с.

В.І. НАДРАГА

СОЦІАЛЬНІ РИЗИКИ: СУТНІСТЬ, АНАЛІЗ, МОЖЛИВОСТІ ВПЛИВУ

У монографії висвітлено результати наукового дослідження теоретичних основ та практичних аспектів соціальних ризиків. Запропонована стратегія дослідження соціального ризику ґрунтується на принципі зв'язку між його пізнанням та аналізом наявного в суспільстві знання про нього. Особливу увагу у роботі приділено виробленню відповідного понятійного апарату, а також аналізу методів оцінки соціальних ризиків. Розглянуто систему соціального захисту в контексті мінімізації соціальних ризиків, а також демографічні та інші чинники, що детермінують їх актуалізацію. Розроблено модель управління соціальними ризиками.

К. : «ПП Сердюк В.Л.», 2015. – 330 с.

Д.П. МЕЛЬНИЧУК

ЛЮДСЬКИЙ КАПІТАЛ: ПРІОРИТЕТИ МОДЕРНІЗАЦІЇ СУСПІЛЬСТВА У КОНТЕКСТІ ПОЛІПШЕННЯ ЯКОСТІ ЖИТТЯ НАСЕЛЕННЯ

У монографії викладено результати наукового дослідження, присвяченого актуальним проблемам формування та продуктивного використання людського капіталу. Значна увага приділяється визначенню пріоритетів та конкретизації важелів модернізації сфери соціально-трудова відносин, системи освіти та професійної підготовки, уточненню курсу демографічної, соціальної та економічної політики в Україні.

Житомир: Полісся, 2015. – 564 с.

За ред. О.М. МАЙБОРОДИ

ДЕРЖАВА І СУСПІЛЬСТВО В УКРАЇНІ: ІСТОРІЯ І СУЧАСНІСТЬ

В монографії розкрито історичні витоки і сучасний стан найбільш актуальних і складних проблем у відносинах між державою і суспільством на теренах сучасної України, запропоновано рекомендації з їх вирішення, проаналізовано перспективу досягнення між державою і суспільством партнерської моделі, заснованої на консенсусних засадах прийняття рішень.

К. : ІПіЕНД ім. І.Ф.Кураса НАН України, 2013. – 184 с.

За ред. *Е.М. ЛІБАНОВОЇ, М.А. ХВЕСИКА*

СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ ПОТЕНЦІАЛ СТАЛОГО РОЗВИТКУ УКРАЇНИ ТА ЇЇ РЕГІОНІВ: НАЦІОНАЛЬНА ДОПОВІДЬ

Досліджуються сучасний стан, тенденції і проблеми відтворення соціально-економічного потенціалу сталого розвитку України та її регіонів. Запропоновано методологію формування системи індикаторів ефективності розвитку регіональних соціально-економічних систем та здійснено системно-комплексну оцінку соціально-економічного потенціалу сталого розвитку України. Значну увагу приділено концептуальним і науково-методичним підходам до оцінки соціального потенціалу держави та її регіонів, перспективам модернізації соціальної інфраструктури та формуванню і використанню територіальних міграційних систем.

Сформульовано базові імперативи та стратегічні напрями раціоналізації всіх сфер ресурсокористування на основі оцінки енергетичної самодостатності розвитку національного господарства, вдосконалення системи управління земельними ресурсами як основної детермінанти ефективного використання територіального базису сталого розвитку регіональних господарських комплексів, формування моделі імплементації рентних відносин у структуру управління водним господарством й систему інвестиційного забезпечення сфери водокористування, пріоритетів трансформації системи управління лісовим господарством. Розкриваються методологічні та методичні засади капіталізації природно-ресурсної складової соціально-економічного потенціалу сталого розвитку й передумови інституціонального розвитку сфери поводження з відходами та вторинного ресурсокористування в умовах посилення євроінтеграційного вектора розвитку України.

К. : ДУ «ІСПСР НАН України», 2014. – 776 с.

За ред. *А.Г. ЗАГОРОДНЬОГО, Ю.М. ЄРМОЛЬЄВА, В.Л. БОГДАНОВА*

КОМПЛЕКСНЕ УПРАВЛІННЯ, БЕЗПЕКА І РОБАСТНІСТЬ

Коротко висвітлено загальну проблематику, обговорено необхідність та особливості моделювання взаємозв'язків між безпекою продовольства, енергетики, водопостачання в Україні. Увагу приділено переважно питанням методології та моделювання продовольчої безпеки в умовах регіональних змін і загроз, вказано на вразливість сектору безпеки по відношенню до управлінських рішень.

Збірку складено на основі робіт, проведених в рамках спільного проекту Національної академії наук України та Міжнародного інституту прикладного системного аналізу (PIASA).

К. : Академперіодика, 2014. – 336 с.

За ред. *Д.П. МЕЛЬНИЧУКА*

ЛЮДСЬКИЙ КАПІТАЛ УКРАЇНИ: ДЕМОГРАФІЧНІ ПЕРЕДУМОВИ ТА СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНІ ЧИННИКИ ФОРМУВАННЯ

У монографії викладено результати наукових досліджень, присвячених актуальним проблемам нагромадження та продуктивного використання людського капіталу. Значну увагу приділено визначенню пріоритетів та конкретизації важелів модернізації сфери соціально-трудова відносин, системи освіти й професійної підготовки, уточненню курсу демографічної, соціальної та економічної політики України.

Призначена для науковців, викладачів, аспірантів, студентів, фахівців з управління персоналом та економіки праці, а також усіх, хто цікавиться проблемами управління людським капіталом.

Житомир : ЖДТУ, 2014. – 317 с.

E. LIBANOVA, A. CYMBAL, L. LISOGOR, I. MARCHENKO AND O. IAROSH

LABOUR MARKET TRANSITIONS OF YOUNG WOMEN AND MEN IN UKRAINE

This report presents the highlights of the 2013 School-to-work Transition Survey (SWTS) run together with the Ukrainian Center for Social Reforms (UCSR) within the framework of the ILO Work4Youth Project. This Project is a five-year partnership between the ILO and The MasterCard Foundation that aims to promote decent work opportunities for young men and women through knowledge and action. The W4Y Publication Series is designed to disseminate data and analyses from the SWTS administered by the ILO in 28 countries covering five regions of the world. The SWTS is a unique survey instrument that generates relevant labour market information on young people aged 15 to 29 years. The survey captures longitudinal information on transitions within the labour market, thus providing evidence of the increasingly tentative and indirect paths to decent and productive employment that today's young men and women face.

The W4Y Publications Series covers national reports, with main survey findings and details on current national policy interventions in the area of youth employment, and regional synthesis reports that highlight regional patterns in youth labour market transitions and distinctions in national policy frameworks.

International Labour Office : Geneva, May 2014 – 82 p.

И.С. КАЛЕНЮК

РОЗВИТОК ВИЩОЇ ОСВІТИ І ЕКОНОМІКА ЗНАНЬ

У монографії досліджено еволюцію наукової думки про сутність і роль освіти в соціально-економічному розвитку суспільства, розкрито економічні детермінанти та громадські результати функціонування інституту вищої освіти. Проаналізовано основні закономірності становлення інформаційного суспільства та економіки знань, тенденції трансформації умов і факторів розвитку вищої освіти, основні вектори орієнтації його розвитку з погляду економіки знань.

М. : Нове знання, 2014. – 383 с. [Рос.]

За ред. Я.В. ОСТАФІЙЧУКА

КОНЦЕПТУАЛЬНІ ЗАСАДИ СОЦІАЛЬНО-ЕКОЛОГІЧНОГО РОЗВИТКУ СІЛЬСЬКИХ ТЕРИТОРІЙ

Розглядаються концептуальні засади забезпечення соціально-екологічного розвитку сільських територій. Досліджено особливості еволюції політики стимулювання сільського розвитку, обґрунтовано наукові основи її реалізації в Україні. Визначено ключові соціальні та екологічні проблеми сільських територій, на яких необхідно зосередити консолідовані зусилля держави, органів місцевого самоврядування, суб'єктів господарювання і територіальних громад. Окреслено шляхи їх подолання на принципах і засадах сталого розвитку.

К. : ДУ «ІЕПСР НАН України», 2014. – 48 с.

Огляд підготувала Л.О. Григор'єва